

CHEŁM Gimnazjaliści posprząтали żydowski cmentarz

Lekcja historii między macewami

■ Na chełmskim kirkucie przez kilka godzin uwijali się uczniowie. Najpiergo posprząтали, po czym zebrali do worków okruchy znalezionych kości. Jeśli okaże się, że są wśród nich ludzkie szczątki, ponownie zostaną pochowane.

JACEK BARCZYŃSKI

barczynski@dziennikwschodni.pl

Młodzież z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 zaprosiło do współpracy Stowarzyszenie „Miasteczko”. Na miejsce przyprowadził ich Zbigniew Lubaszewski, nauczyciel historii i znany w mieście regionalista.

– Hipotetycznie przyjmuje się, że cmentarz żydowski w Chełmie mógł zostać założony w 1440 r. – mówi Lubaszewski. – Nagrobek z taką datą znalazł przedwojenny badacz. Jest też teoria, że pierwsi Żydzi pojawili się w Chełmie już w XII–XIII w., a więc gdzieś musieli być chowani. Czy w miejscu, gdzie zachował się kirkut, nie sposób już udowodnić.

Poza pracami porządkowymi uczniom wyznaczono

specjalne zadanie. Do plastikowych worków zbierali kości oddane przez ziemię, bądź podrzucone przez mieszkańców sąsiadujących z cmentarzem posesji. Jest bardzo prawdopodobne, że przynajmniej niektóre z nich to ludzkie szczątki.

– Wszystkie te kości zabierzemy do Warszawy i sprawdzimy ich pochodzenie – mówi Aleks Wąsowicz z Komisji Rabinicznej do spraw Cmentarzy. – Jeśli trafią się wśród nich kości ludzi, to zostaną ponownie pochowane w miejscu, gdzie zostały znalezione.

Wąsowicz był zbudowany stanem utrzymania chełmskiego cmentarza oraz zaangażowaniem młodzieży. Ta na początku niespecjalnie paliła się do grabi i worków na śmieci. Wyraźnym dopingiem była dopiero przedstawiona im wiedza na temat miejscowej społeczności żydowskiej, samego kirkutu oraz obyczajów związanych z ceremoniałem pogrzebowym obowiązującym ludzi wyznania mojżeszowego. Młodzi ludzie nie tylko uwijali się z workami wśród nagrobków, ale też zasypywali Lubaszewskiego i Wąsowicza dziesiątkami pytań. – Jest coraz więcej takich inicjatyw – mówi Wąsowicz. – Dzięki nim nasza pamięć będzie dłuższa i silniejsza. ●

Podczas sprzątanía kirkutu młodzież miała niepowtarzalną okazję do zdobycia wiedzy o żydowskich obyczajach

Dziennik

Śr. nakład 27443 egz.

Zasięg lokalny

